

الله
الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ
بِحُسْنِي

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی اردبیل

دانشکده پرستاری مامایی

پایان نامه

دوره کارشناسی ارشد در رشته پرستاری

گرایش داخلی جراحی

عنوان

بررسی ارتباط بین شجاعت اخلاقی حرفه ای و حمایت سازمانی با تاب آوری
پرستاران شاغل در بیمارستان های آموزشی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۳۹۸

استاد راهنما

دکتر مهدی اجری خامسلو

استاد مشاور

آقای سهراب ایرانپور

نگارنده

رضا عبدالهی درشکی

کد پایان نامه: ۴۶

تقدیم به

با سپاس از سه وجود مقدس:

آنان که ناتوان شدند تا ما به توانایی
بررسیم . . .

موهایشان سپید شد تا ماروسفید شویم . . .

و عاشقانه سوختند تا گرمابخش وجود ما و روشنگر
را همان باشند . . .

پدر انسان

مادر انسان

استاد انسان

تشکر و قدردانی

اکنون که مراحل پژوهش، تدوین و نگارش پایان نامه به پایان رسیده است، نمی توانم معنایی بالاتر از تقدیر و تشکر بر زبانم جاری سازم و سپاس خود را در وصف پدر و مادر عزیزم که وجودم جز هدیه وجودشان نیست آشکار نمایم. از خانواده عزیزتر از جانم متشرکرم که در طول زندگی و دوران تحصیل همراه و مشوقم بودند و با ایثار و از خودگذشتگی و تحمل زحمات این راه یاری ام نمودند. از استاد فرهیخته و فرزانه جناب آقای دکتر مهدی اجری که با نکته های دلاویز و گفته های بلند، صحیفه های سخن را علم پرور نمود و همواره راهنمای راهگشای نگارنده در اتمام و اكمال پایان نامه بوده اند، تقدیر و تشکر می نمایم. همچنین از استاد محترم مشاور جناب آقای دکتر سهراب ایران پور که زحمت مشاوره این پایان نامه با ایشان بود، کمال تشکر را دارم.

از اساتید بزرگوار جناب آقایان دکتر بهنام مولاوی و دکتر حسن عدالت خواه و خانم دکتر فاطمه ابراهیمی که زحمت داوری این پایان نامه را بر عهده داشتند و نقطه نظرات مفید خود را جهت محتوای این پژوهش ارائه نمودند، کمال تشکر را دارم.

چکیده

زمینه: پرستاران برای اینکه بتوانند شرایط کاری خود را تحمل کنند، نیازمند تاب آوری هستند. به نظر می‌رسد عواملی همچون شجاعت اخلاقی و حمایت سازمانی می‌توانند بر روی تاب آوری پرستاران تاثیر داشته باشد. بنابراین، این مطالعه با هدف بررسی ارتباط بین شجاعت اخلاقی حرفه‌ای و حمایت سازمانی با تاب آوری پرستاران شاغل در بیمارستان‌های آموزشی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۳۹۸ انجام شد.

روش بررسی: این پژوهش یک مطالعه مقطعی توصیفی- تحلیلی بود که در آن ۳۷۵ نفر از پرستاران شاغل در مراکز آموزشی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۳۹۸ شرکت داشتند. جهت جمع آوری داده‌ها از پرسشنامه مشخصات دموگرافیک، مقیاس شجاعت اخلاقی سکرکا و همکاران، حمایت سازمانی آیزنبرگر و همکاران و مقیاس تاب آوری کانر- دیویدسون استفاده شد.

یافته‌ها: میانگین سنی شرکت کنندگان در پژوهش $33/18 \pm 6/63$ بود. همچنین ۳۱۱ نفر (۸۳٪) از شرکت کنندگان در پژوهش زن و ۶۴ نفر (۱۷٪ درصد) از شرکت کنندگان مرد بودند. میانگین کل شجاعت اخلاقی پرستاران مشارکت کننده در پژوهش $6/35 \pm 0/5$ بود. میانگین حمایت سازمانی $9/83 \pm 0/43$ و میانگین نمره تاب آوری آنها $79/35 \pm 0/35$ بود. هم‌چنان بین شجاعت اخلاقی حرفه‌ای و تاب آوری رابطه‌ای مثبت و معنی دار مشاهده شد ($r=0/1$ و $p<0/05$)، ولی بین حمایت سازمانی و تاب آوری ارتباط معنی داری وجود نداشت ($P>0/05$).

نتیجه گیری: با توجه به رابطه مثبت و معنی دار شجاعت اخلاقی و تاب آوری، به نظر می‌رسد که پرستاران جهت ارتقای تاب آوری خود باید شجاعت اخلاقی بالای داشته باشند. تعیین عوامل مؤثر در شجاعت اخلاقی و تاب آوری یافتن راهکارها و فراهم کردن زمینه‌ای مناسب برای ایجاد جو کاری اخلاقی میتواند، نقش مهمی در افزایش رفتارهای شجاعانه و افزایش تاب آوری پرستاران داشته باشد.

وازگان کلیدی: شجاعت اخلاقی حرفه‌ای، حمایت سازمانی، تاب آوری، پرستاری

فهرست مطالب

صفحه

فصل اول: مقدمه و بیان مسئله

۲	۱-۱. مقدمه و بیان مسئله
۵	۱-۲. تعریف واژه ها
۵	۱-۲-۱. شجاعت اخلاقی حرفه ای
۵	۱-۲-۲. حمایت سازمانی
۶	۱-۲-۳. تاب آوری
۶	۴-۲-۱. پرستار
۶	۳-۱. اهداف و فرضیات
۶	۳-۱-۱. هدف کلی
۷	۳-۱-۲. اهداف اختصاصی
۷	۳-۱-۳. اهداف کاربردی
۸	۴-۳-۱. سوالات پژوهش

فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه تحقیق

۱۰	۱-۲ مقدمه
۱۰	۱-۱-۱. شجاعت اخلاقی حرفه ای
۱۳	۱-۱-۲. حمایت سازمانی ادراک شده
۱۷	۱-۲-۱-۳. تاب آوری
۲۰	۱-۲-۲. مرور متنون

۲۰	۱-۲-۲. مطالعات داخلی
۲۳	۲-۲-۲. مطالعات خارجی

فصل سوم: مواد و روش تحقیق

۲۸	۱-۳. مقدمه
۲۸	۲-۳ . نوع پژوهش
۲۸	۳-۳. جمعیت مورد مطالعه
۲۸	۴-۳. محیط پژوهش
۲۹	۵-۳. روش نمونه گیری
۲۹	۶-۳. معیار های ورود
۳۰	۷-۳. معیار های خروج
۳۰	۸-۳. روش گردآوری داده ها
۳۲	۹-۳. روایی و پایایی ابزارها
۳۲	۱۰-۳. روش کار
۳۳	۱۱-۳. روش تجزیه و تحلیل داده ها
۳۶	۱۲-۳. ملاحظات اخلاقی
۳۷	۱۳-۳. فلوچارت یا گردش کار تحقیق

فصل چهارم: یافته های پژوهش

۳۹	۱-۴. مقدمه
۳۹	۲-۴. تحلیل اهداف پژوهش
۳۹	یافته های مربوط به توصیف نمونه
۴۴	یافته های مربوط به هدف اختصاصی اول
۴۸	یافته های مربوط به هدف اختصاصی دوم
۵۳	یافته های مربوط به هدف اختصاصی سوم

.....	یافته های مربوط به هدف اختصاصی چهارم	۵۷
.....	یافته های مربوط به هدف اختصاصی پنجم	۵۹
.....	یافته های مربوط به هدف اختصاصی ششم	۶۰
.....	یافته های مربوط به هدف اختصاصی هفتم	۶۱
فصل پنجم: بحث، نتیجه‌گیری و پیشنهادات پژوهش		
.....	۱-۵. مقدمه	۶۳
.....	۲-۵. بحث و بررسی یافته‌ها	۶۳
.....	۳-۵. نتیجه‌گیری	۷۱
.....	۴-۵. محدودیت‌های مطالعه	۷۲
.....	۵-۵. نقاط قوت	۷۳
.....	۶-۵. پیشنهادات برای کاربرد یافته‌ها	۷۳
.....	۷-۵. پیشنهادات برای مطالعات بعدی	۷۴
.....	منابع و مأخذ	۷۵
.....	۸-۵. فهرست منابع	۷۶
.....	ضمائیم	۸۸

فهرست جداول

صفحه

جدول ۴-۱. توزیع فراوانی پرستاران شاغل در بیمارستان های آموزشی- درمانی شهر اردبیل بر حسب مشخصات دموگرافیک.....	۴۰
جدول ۴-۲. توزیع فراوانی پرستاران شاغل در بیمارستان های آموزشی- درمانی شهر اردبیل بر حسب مشخصات دموگرافیک.....	۴۳
جدول ۴-۳. میانگین شجاعت اخلاقی و ابعاد آن در پرستاران شاغل در بیمارستان های آموزشی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۳۹۸.....	۴۴
جدول ۴-۴. میانگین شجاعت اخلاقی در گروه های مختلف دموگرافیکی پرستاران شاغل در بیمارستان های آموزشی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۳۹۸.....	۴۵
جدول ۴-۵. میانگین شجاعت اخلاقی در گروه های مختلف دموگرافیکی پرستاران شاغل در بیمارستان های آموزشی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۳۹۸.....	۴۷
جدول ۴-۶. میانگین حمایت سازمانی در پرستاران شاغل در بیمارستان های آموزشی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۳۹۸.....	۴۸
جدول ۴-۷. میانگین حمایت سازمانی در گروه های مختلف دموگرافیکی پرستاران شاغل در بیمارستان های آموزشی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۳۹۸.....	۴۹
جدول ۴-۸. ارتباط حمایت سازمانی با مشخصات دموگرافیک پرستاران شاغل در بیمارستان های آموزشی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۳۹۸.....	۵۲

جدول ۴-۹. تعیین میزان تاب آوری در بین پرستاران شاغل در بیمارستان های آموزشی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۳۹۸.....	۵۳
جدول ۴-۱۰. میانگین تاب آوری در گروه های مختلف دموگرافیکی پرستاران شاغل در بیمارستان های آموزشی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۳۹۸.....	۵۴
جدول ۴-۱۱. ارتباط تاب آوری با مشخصات دموگرافیک در بین پرستاران شاغل در بیمارستان های آموزشی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۳۹۸.....	۵۶
جدول ۴-۱۲. نتایج تحلیل رگرسیونی بین دو متغیر شجاعت اخلاقی و تاب آوری در بین پرستاران شاغل در بیمارستان های آموزشی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۳۹۸.....	۵۷
جدول ۴-۱۳. ارتباط تاب آوری با ابعاد شجاعت اخلاقی در بین پرستاران شاغل در بیمارستان های آموزشی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۳۹۸.....	۵۸
جدول ۴-۱۴. نتایج تحلیل رگرسیونی بین دو متغیر حمایت سازمانی و تاب آوری در بین پرستاران شاغل در بیمارستان های آموزشی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۳۹۸.....	۵۹
جدول ۴-۱۵. نتایج تحلیل رگرسیونی بین دو متغیر شجاعت اخلاقی و حمایت سازمانی در بین پرستاران شاغل در بیمارستان های آموزشی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۳۹۸.....	۶۰
جدول ۴-۱۶. پیش بینی تاب آوری بر اساس شجاعت اخلاقی و حمایت سازمانی در بین پرستاران شاغل در بیمارستان های آموزشی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۳۹۸.....	۶۱